

หนังสืออ่านเพิ่มเติม กลุ่มวิชาทักษะฯ ภาษาไทย

# จดหมายจากพี่แก้ว

ระดับประถมศึกษาปีที่ ๓-๕



กระทรวงศึกษาธิการ





พิมพ์แจกครั้งที่ ๑ จำนวน ๔๘,๐๐๐ เล่ม

พ.ศ. ๒๕๓๑

ผู้จัดพิมพ์ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

ISBN 974-10-0574-1

เลขทะเบียน.....	๙๙๙๔	๑.๖
เลขหมู่.....		
วันที่.....	16	มิถ 51

พิมพ์ที่ โรงพิมพ์การศาสนา กรมการศาสนา

๑๑๘-๑๑๖ ปากซอยบ้านบวร ถนนปทุมเมือง เขตปทุมธานี กทม. ๑๑๑๑๑ นานาปัญญ คำนวณ ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา



## ก ำนำ

หนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่อง “จดหมายจากพี่แก้ว” เล่มนี้จัดทำขึ้นตามโครงการผลิตหนังสืออ่านเพิ่มเติมเสริมการเรียนรู้ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช ๒๕๒๑ โดยมีจุดมุ่งหมายให้นักเรียนใช้ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมจากที่ได้เรียนรู้ในห้องเรียนแล้ว

เนื้อหาสาระของหนังสือเกี่ยวกับการให้ความรู้และทักษะในการเขียน สำหรับนักเรียนในระดับประถมศึกษาปีที่ ๓-๔ โดยเน้นการฝึกลำดับความคิด การวางเค้าโครงเรื่อง การใช้ประโยค วรรคตอน ตลอดจนการฝึกเขียนบรรยายตามความนึกคิดให้เหมาะสมกับวัยของเด็กด้วย

กรมวิชาการหวังว่าหนังสือนี้จะเป็นประโยชน์แก่ครูและนักเรียนตามสมควร

(นายวินัย เกษมเศรษฐ)  
รองอธิบดี รักษาราชการแทน  
อธิบดีกรมวิชาการ





## จดหมายจากพี่แก้ว

ที่ทำหน้าบ้าน กานต์กำลังนั่งคุยอยู่กับพ่อและแม่  
“พ่อครับ พี่แก้วไม่อยู่ผมเหงาจังครับ เมื่อก่อนพี่แก้วกับ  
ผมเขมานั่งคุยกันที่ทำหน้านี้ มีอะไรก็ปรึกษากัน ตอนนี้พี่แก้ว  
ไม่อยู่ ทำให้รู้สึกขาดสิ่งสำคัญไปเลยครับ” กานต์บ่น

“ทำอย่างไรได้ล่ะลูก พี่เขาเรียนสำเร็จแล้วก็ต้องไปทำงาน  
ประกอบอาชีพรับใช้บ้านเมืองเป็นเรื่องธรรมดา” แม่อธิบาย

พ่อจึงเสริมว่า “มีอะไรปรึกษาพ่อแม่ก็ได้ล่ะลูกนะ”

“ตอนนี้มีปัญหาหรือเปล่าล่ะลูก” แม่ถาม

“มีสิครับ พี่แก้วไปสอนหนังสือที่อุดรเกือบเดือนแล้ว ไม่  
ยอมเขียนจดหมายถึงผมเลย” กานต์บ่น



“พี่เขากงกำลังยุ่ง เพิ่งไปอยู่ใหม่ๆ สอนใหม่ๆ กงต้องปรับตัวพอสมควร” แม่กล่าวแก้แทนลูกสาว “มีปัญหาอะไรล่ะลูก” แม่ถามต่อ

“เรื่องเรียนนะครับ ความจริงก็ไม่มีอะไรมากหรอกครับ แต่ผมอยากถามพี่แก้วเขา เพราะเขาเป็นครูภาษาไทย แล้วผมเองก็อยากเก่งภาษาไทยเหมือนพี่แก้วเขาด้วย” กานต์เผยความในใจ

“ถามพ่อก็ได้นี่ลูก หรือเขียนจดหมายไปคุยไปถามพี่เขาก็ได้ ไม่ก็วันเขาก็ได้รับแล้วกงตอบมา” พ่อพยายามช่วยแก้ปัญหา

“จริงซิคครับ ผมก็ลืมไป ความจริงพี่แก้วจดที่อยู่ของเขาไว้ให้แล้ว ผมรีบเขียนจดหมายไปถึงพี่แก้วดีกว่าครับ” กานต์พูดอย่างดีใจ พูดแล้วกานต์ก็รีบวิ่งขึ้นบ้านไปเขียนจดหมายทันที

๑๘๓๕/๓๒๐ ซอยภาณุรังษี

ถนนจรัญสนิทวงศ์

บางกอกน้อย กทม. ๑๐๓๐๐

๑๕ มิถุนายน ๒๕๒๘

พี่แก้วที่เคารพ

นานเกือบเดือนแล้วที่พี่แก้วจากบ้านมาอยู่ที่นี่ ผมรอพี่ง่าว แต่พี่แก้วก็ไม่ส่งข่าวมาเลย จึงเขียนมาหาพี่เอง ผมมีเรื่องจะ



คุยให้พี่แก้วฟังด้วย เนื่องจากผมอยู่ชั้น ป.๖ ซึ่งเป็นปีสุดท้าย จึงเข้าร่วมกิจกรรมทางโรงเรียนมากขึ้น ตอนนี้อยู่ทางโรงเรียนกำลังจัดกิจกรรมทางวิชาการ คุณครูให้พวกเราเขียนเรื่องความส่งเข้าประกวด เรื่อง “หนังสือดีมีประโยชน์” มีนักเรียนส่งเข้าประกวดหลายคน ผมก็ส่งเข้าประกวดกับเขาด้วยครับ แต่ผมคงเขียนได้ไม่ดีพอ เลขไม่ได้รางวัล เรื่องความที่ชนะเลิศเขาเขียนได้ดีมาก อ่านแล้วทำให้อยากเขียนได้ดี ๆ อย่างเขาบ้าง ผมลองฝึกเขียนดู แต่ก็ไม่ค่อยมั่นใจ พี่แก้วช่วยแนะนำเรื่องการเขียนให้ผมด้วยซีครับ เพราะพี่แก้วเป็นครูสอนภาษาไทยอยู่แล้ว คุณครูบอกว่าจะมีการประกวดเขียนเรื่องความในโอกาสอื่น ๆ อีก ผมคิดว่าจะเขียนส่งประกวดทุกครั้ง โอกาสดีคงจะเป็นของผมบ้าง คงไม่รบกวนพี่แก้วมากเกินไปนะครับ

สุดท้ายนี้ผมหวังว่าพี่แก้วคงสบายดีนะครับ พ่อแม่บ่นถึงพี่เสมอว่า พี่แก้วไม่เขียนจดหมายไปเลย เดือนหน้าเข้าพรรษาพ่อจะพาผมไปเยี่ยมชายด้วย คงจะมีเรื่องสนุก ๆ มาเล่าให้พี่แก้วฟังอีก ผมขอจบจดหมายเท่านี้ก่อนนะครับ และจะรอจดหมายตอบจากพี่แก้ว

ด้วยความเคารพรัก  
กานต์





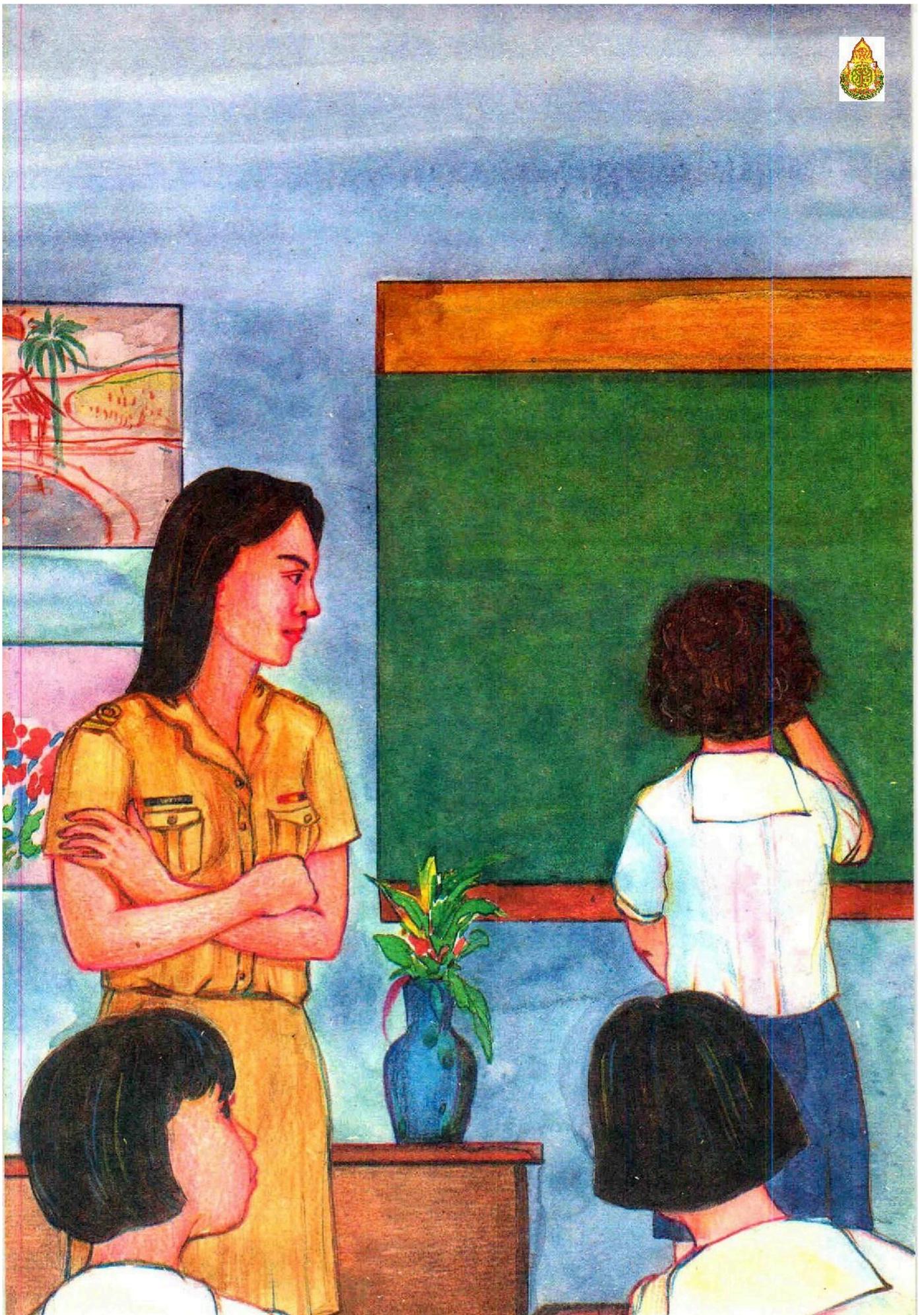
บ้านพักครู  
โรงเรียนสามัคคีราษฎร์บำรุง  
อ. เมืองอุครธานี  
จ. อุครธานี ๔๑๐๐๐

๒๕ มิถุนายน ๒๕๒๘

### กานต์น้องรัก

พี่ได้รับจดหมายของกานต์แล้ว ดีใจมาก และต้องขอโทษที่ส่งจดหมายถึงทางบ้านช้าไปหน่อย ตลอดเวลาที่พี่ไปสอนอยู่ที่โรงเรียนใหม่นี้ พี่มัวยุ่งอยู่กับการปรับตัวให้เข้ากับที่ใหม่และการเตรียมการสอน พี่แก้วได้สอนภาษาไทย ชั้น ป.๖ ชั้นเดียวกับที่กานต์กำลังเรียนอยู่พอดี นักเรียนของพี่ก็ตัวเท่า ๆ กับกานต์ บางคนก็น่ารัก เรียนดี แต่บางคนก็ซนมาก ทำให้พี่แก้วนึกถึงกานต์ กานต์คงจะไม่คิดถึงคุณครูนะ

ระยะนี้ที่โรงเรียนพี่แก้วมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมวิชาการ เช่นเดียวกัน โดยเฉพาะกิจกรรมภาษาไทย ซึ่งมีการประกวดการอ่าน ทำนองเสนาะ การอ่านร้อยแก้ว การคัดลายมือ การเขียนเรียงความ และคำขวัญ นักเรียนมีความกระตือรือร้นที่จะแสดงความสามารถของตน พี่ดีใจที่กานต์เข้าร่วมกิจกรรมที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น เป็นการแสดงให้เห็นถึงความพยายามที่จะพัฒนาตนเอง ส่วนเรื่องที่กานต์ขอคำแนะนำจากพี่เรื่องการเขียนเรียงความนั้น พี่ขอแนะนำอย่างคร่าว ๆ ดังนี้



ในการเขียนเรียงความ จะต้องมีการจัดลำดับความคิดให้เป็นระเบียบก่อนหลัง โดยเราต้องรู้ว่า จะเขียนเกี่ยวกับเรื่องอะไร และจะต้องมีการรวมเค้าโครงเรื่อง ซึ่งเรียงความแต่ละเรื่อง จะประกอบด้วยส่วนสำคัญ ๓ ส่วนคือ คำนำ เนื้อเรื่องและบทสรุป

คำนำหรือคำขึ้นต้น เป็นส่วนสำคัญที่จะดึงดูดความสนใจของผู้อ่านให้ติดตามอ่านต่อไป ถ้าไม่มีคำนำจะทำให้ผู้อ่านไม่ทราบจุดมุ่งหมายหรือทิศทางของผู้เขียนแน่ชัด และส่วนใหญ่คำนำจะมีเพียง ๑ ย่อหน้าเท่านั้น

ส่วนถัดไป คือ เนื้อเรื่อง โดยต้องเขียนให้มีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกัน ไม่คลุมเครือ และมีเอกภาพคือ ใจความสำคัญเพียงประเด็นเดียว และต้องเรียงเนื้อหาตามความสำคัญว่า ควรกล่าวถึงสิ่งใดก่อนหลังจึงจะไม่สับสนวุ่นวาย

สำหรับบทสรุปนั้น เป็นส่วนที่เข้าส่วนสำคัญของประเด็นและความคิดหลักของเรื่องที่เขียน และมักจะมีเพียง ๑ ย่อหน้าเช่นกัน

การจัดลำดับความคิด อาจฝึกทำได้ง่าย ๆ โดยนี้กรายละเอียดต่าง ๆ เกี่ยวกับหัวข้อที่จะเขียนแล้วจดไว้ เวลาเขียนก็ผูกประโยคเรียบเรียงให้หัวข้อต่าง ๆ สอดคล้องกันไปตามลำดับก่อนหลัง ซึ่งถ้าหากฝึกทำบ่อย ๆ ก็จะสามารถทำได้ดีและรวดเร็วขึ้นเรื่อย ๆ

นอกจากนี้ การใช้สำนวนภาษาเขียนที่เป็นของตัวเอง ไม่ลอกเลียนแบบงานเขียนของผู้อื่น จะช่วยให้งานเขียนของเราน่าอ่านยิ่งขึ้น



พี่คิดว่าที่แนะนำมานี้ กานต์คงพอจะนำไปเป็นหลักเกณฑ์ในการเขียนเรียงความได้ แต่ที่สำคัญคือ กานต์จะต้องฝึกเขียนให้มาก เขียนแล้วให้คนอื่นหลาย ๆ คนช่วยอ่านและวิจารณ์ให้ เพราะแต่ละคนมีความคิดไม่เหมือนกัน ข้อวิจารณ์ของผู้อื่นนั้นแหละที่เราจะนำกลับไปปรับปรุงงานเขียนของเราเอง ว่าง ๆ ลองเขียนส่งมาให้พี่อ่านบ้างซิจ๊ะ แล้วพี่จะช่วยวิจารณ์ให้ พร้อมจดหมายนี้พี่ได้แนบตัวอย่างการเขียนเรียงความที่แสดงโครงเรื่อง และการจัดลำดับความคิดมาให้กานต์ได้ศึกษาด้วย

พี่ชอบแก่นี่ก่อน ฝากกราบเท้าพ่อกับแม่ด้วย ช่วยเรียนท่านว่าพี่สบายดี ไม่ต้องเป็นห่วง แล้วพี่จะเขียนจดหมายมาอีก กานต์จะไปเที่ยวบ้านยายก็เที่ยวให้สนุกนะจ๊ะ ฝากกราบยายด้วย พี่หวังว่าพ่อกับแม่ และกานต์คงสบายดี

รักและคิดถึงเสมอ  
พี่แก้ว



## ตัวอย่างการเขียนเรียงความ

### เรื่อง ของขวัญวันแม่

เค้าโครงเรื่อง และการลำดับความคิด

#### ๑. คำนำ

- ความรักของแม่
- ความสำคัญของวันแม่
- สัญลักษณ์ของวันแม่

#### ๒. เนื้อเรื่อง

- ความเป็นมาของวันแม่
- การจัดงานวันแม่ของโรงเรียน
- กิจกรรมที่ทำในวันแม่

#### ๓. สรุป

- ความสุขของแม่



## เรียงความเรื่อง ของขวัญวันแม่

แม่ทุกคนรักลูก แม่เฝ้าถนอมเลี้ยงดูลูกตั้งแต่เล็กจนเติบโตใหญ่ แม่คอยห่วงหาอาลัย ทนทุกข์ยากลำบากเพื่อลูกได้เสมอ ความรักของแม่ที่มีต่อลูกมีมากมายเกินกว่าที่จะพรรณนา เป็นความรักบริสุทธิ์ ไม่ต้องการสิ่งตอบแทน จึงได้กำหนดให้ดอกมะลิ ดอกไม้ที่มีสีขาวบริสุทธิ์ เป็นสื่อความหมายของความรักที่ลูกจะมอบให้แด่แม่ในวันแม่

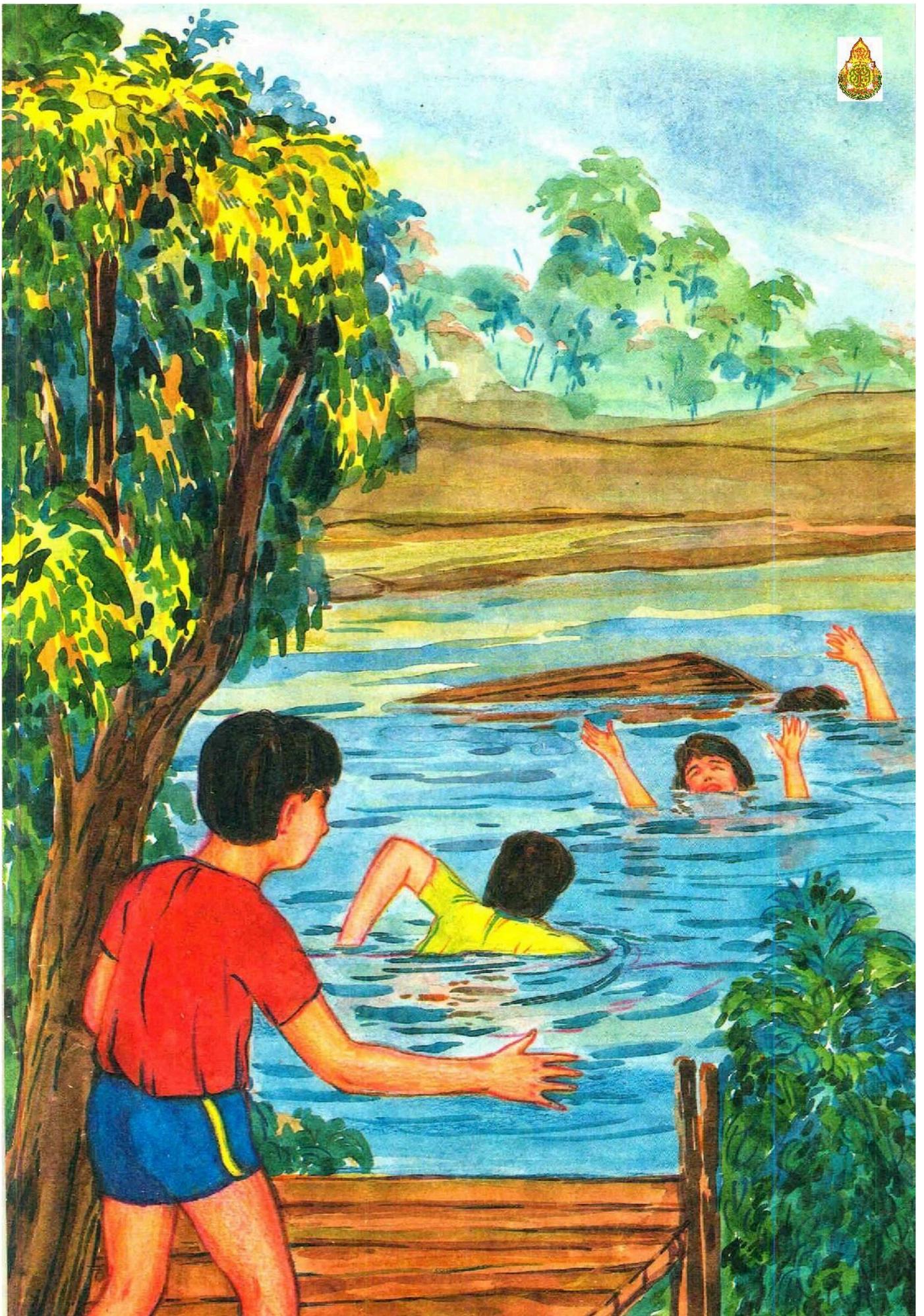
วันแม่คือวันที่ ๑๒ สิงหาคม อันเป็นวันเฉลิมพระชนมพรรษาของสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ ซึ่งพระองค์ทรงมีพระมหากรุณาธิคุณต่อปวงชนชาวไทยทั้งประเทศ พระองค์ทรงรักและห่วงใยประชาชน เสด็จเยี่ยมเยียนและช่วยเหลือเปรียบเสมือนแม่ของปวงชน ดังนั้นทางราชการจึงได้กำหนดให้วันที่ ๑๒ สิงหาคมของทุกปี เป็นวันแม่แห่งชาติ ให้ประชาชนได้มีโอกาสถวายพระพรวันเฉลิมพระชนมพรรษาสมเด็จพระบรมราชินีนาถ พร้อมกับระลึกถึงพระคุณแม่ในวันเดียวกัน

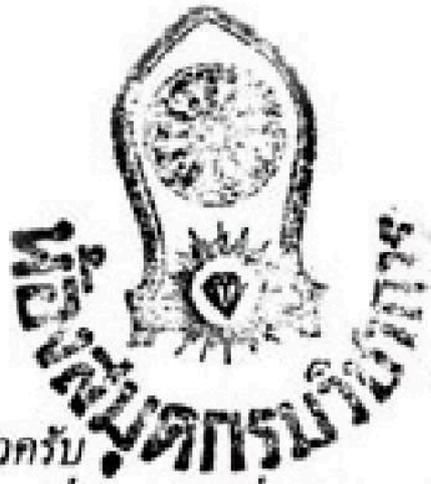
วันแม่ปีนี้เวียนมาอีกครั้งหนึ่ง ทางโรงเรียนของข้าพเจ้าได้จัดงานวันแม่ขึ้น มีการจัดนิทรรศการเกี่ยวกับพระราชประวัติและพระราชกรณียกิจของสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ นอกจาก



นั้นยังมีนิทรรศการเกี่ยวกับสุขภาพแม่ การเลี้ยงดูลูก ความสัมพันธ์ระหว่างแม่กับลูก ส่วนกิจกรรมการแสดงบนเวที มีการประกวดร้องเพลงเกี่ยวกับแม่ โดยเฉพาะเพลง คำนำนม การแสดงนาฏศิลป์และละคร จากนั้นมีการแจกรางวัลแม่ตัวอย่างของโรงเรียนด้วย แม้ว่าแม่ของข้าพเจ้าจะไม่ได้เป็นแม่ตัวอย่าง แต่ก็มาในงานวันนี้ด้วยเช่นเดียวกับแม่ของเพื่อน ๆ อีกหลายคน ครั้นถึงกำหนดเวลาให้มีการบูชาพระคุณแม่ ข้าพเจ้าและเพื่อน ๆ ก็เข้าไปคุกเข่าอยู่ข้างหน้าแม่ของตนเอง เราราบแม่พร้อมทั้งมอบดอกมะลิอันเป็นสัญลักษณ์วันแม่ที่พวกเราต่างก็ทำขึ้นเองให้กับแม่ ข้าพเจ้าบอกแม่ว่า ข้าพเจ้ารักแม่มาก แม่กอดข้าพเจ้าและยิ้มอย่างมีความสุข หลังจากงานเลิกแล้วแม่พาข้าพเจ้ากลับบ้าน และทำขนมอร่อย ๆ ให้ข้าพเจ้ากิน เราแม่ลูกมีความสุขมาก ก่อนเข้านอนข้าพเจ้าบอกกับแม่ว่า ข้าพเจ้ารักแม่และจะเป็นลูกที่ดีของพ่อแม่ แม่บอกว่า คำนี้แหละที่เป็นของขวัญที่แม่อยากได้ที่สุด

วันแม่ปีนี้ข้าพเจ้าสังเกตว่า แม่มีความสุขมาก อาจจะเป็นเพราะของขวัญที่ข้าพเจ้ามอบให้แม่นั้นเอง และข้าพเจ้ายังเชื่อว่าแม่ของทุกคนก็อยากได้ของขวัญชิ้นนี้เช่นกัน





๑๘๗๕/๓๒๐ ขอขมาบุญรังษี  
ถนนจรัญสนิทวงศ์  
บางกอกน้อย กทม. ๑๐๗๐๐  
๒๑ มิถุนายน ๒๕๒๘

พี่แก้วครับ

เมื่ออาทิตย์ที่แล้ว ผมเขียนจดหมายถึงพี่แก้วฉบับหนึ่ง  
วันนี้ผมเขียนมาอีกเพราะมีเรื่องตื่นเต้นจะเล่าให้พี่แก้วฟัง

เมื่อวานนี้ผมนั่งอยู่ที่ทำน้ำ ผมเห็นเด็กผู้หญิง ๒ คนพาขีเรือ  
สำล็กนืดเตี้ย แล้วมีเรือยนต์แล่นมาชนเรือล้มน เด็ก ๒ คนก็ตกน้ำ  
เขาร้องช่วยด้วย ๆ ผมอยากช่วย แต่ว่าขีน้ำไม่เป็น น้ำอินที่บ้าน  
เขาอยู่ตรงข้ามกับบ้านชายก็ออกมาขึ้นดูแต่เขาขึ้นดูเฉย ๆ ผมวิ่ง  
ไปบอกน้ำไกรกับน้ำวีระกระโดดลงไปช่วยเด็ก ๒ คนมาที่บ้านชาย  
เขาบอกว่าเขามาจากกรุงเทพฯเหมือนกัน เขามาอยู่ที่บ้านลุงสงัด  
คนหนึ่งว่าขีน้ำเป็น อีกคนหนึ่งว่าขีน้ำไม่เป็น เขาขอบคุณที่ช่วย  
เขา ผมจะต้องหัดว่ายน้ำให้เป็นเร็ว ๆ จะได้ช่วยใคร ๆ ได้ ผมขอบ  
แก่นี่นะครับ คุณแม่เร่งให้เร็ว ๆ เพราะจะต้องรีบนำอาหารไปถวายพระ

รักพี่แก้วครับ  
กานต์



บ้านพักครู  
โรงเรียนสามัคคีราษฎร์บำรุง  
อ. เมืองอุครธานี  
จ. อุครธานี ๔๑๐๐๐

๒ กรกฎาคม ๒๕๒๘

### กานต์น้องรัก

ที่อ่านจดหมายของกานต์แล้วก็พลอยตื่นเต้นไปด้วย พี่ดีใจและภูมิใจที่น้องเป็นเด็กดี มีเมตตาพยายามช่วยเหลือคนอื่นให้พ้นอันตราย แต่พี่ไม่แน่ใจว่าพี่เข้าใจเรื่องถูกต้องทั้งหมดหรือไม่ กานต์บอกว่าเด็ก ๒ คนหายเรือแล้วมีเรือยนต์แล่นมา เรือล่มที่เข้าใจว่าเรือที่ล่มคือ เรือของเด็ก ๒ คนถูกไหม แต่เรือล่มเพราะอะไร เพราะชนกับเรือยนต์หรือเปล่า หลังจากเรือล่มแล้ว กานต์บอกว่า กานต์วิ่งไปบอกน้ำไกรกับน้ำวีระกระโดดลงไปช่วย พี่สงสัยว่าคนที่กระโดดลงไปช่วยคือน้ำไกรกับน้ำวีระหรือคนใดคนหนึ่งกระโดดลงไปช่วย เมื่อช่วยแล้วพาเด็ก ๒ คนมาที่บ้านยาย หรือเด็ก ๒ คนมาที่บ้านยายเองเพื่อขอบคุณ ตอนท้ายจดหมายกานต์บอกว่า เด็ก ๒ คนขอบคุณที่ช่วยเขา เขาขอบคุณกานต์ใช้ไหมที่ช่วยวิ่งไปตามผู้ใหญ่มาช่วย หรือขอบคุณน้ำไกรกับน้ำวีระที่ช่วยเขาขึ้นจากน้ำ

เรื่องที่กานต์เล่ายังไม่ชัดเจนเพราะกานต์เล่าย่อ ๆ บางประโยคไม่สมบูรณ์ ถ้าบางคำหายไป ครูคงสอนกานต์แล้วว่า ถ้าเราอยากจะเล่าว่าใครทำอะไร เราควรจะเขียนเป็นประโยคที่มีประธาน กริยากรรม ถ้าประธานหายไป คนอ่านจะไม่รู้ว่า ใครเป็นผู้ทำ เช่น กานต์เขียนว่า “กระโดดลงไปช่วยเด็ก ๒ คน”

ประโยชน์ประธานหายไป พี่แก้วจึงไม่รู้ว่ามีใครกระโดดลงไปช่วย กานต์ควรเขียนให้ชัดเจนว่า “น้ำใครหรือน้ำวีระกระโดดลงไปช่วยเด็ก ๒ คน”

ถ้ากรรมหายไป คนอ่านจะไม่ว่าผู้ทำทำอะไร เช่น กานต์เขียนว่า “เขาขอบคุณที่ช่วยเขา”

ประโยชน์กรรมหายไป ที่จึงไม่รู้ว่ามีใครขอบคุณใคร กานต์ควรเขียนให้ชัดเจนว่า “เขาขอบคุณกานต์ น้ำใครและน้ำวีระที่ช่วยเขา”

บางประโยคเป็นประโยคสมบูรณ์ อ่านแล้วเข้าใจว่ามีใครเป็นผู้ทำและทำอะไร แต่ถ้าขยาดความอีกสักหน่อย ก็จะชัดเจนยิ่งขึ้นอีก เช่น กานต์เขียนว่า เรือล่ม พี่ก็เข้าใจแต่ไม่ทราบว่า เรือลำไหนล่ม กานต์ควรเขียนให้ชัดเจนยิ่งขึ้นว่า “เรือของเด็ก ๒ คนล่ม” คือ มีการขยาดความคำว่า เรือ ที่เป็นประธานของประโยค

ไม่ใช่แค่ประธานเท่านั้น กานต์จะเขียนขยาดความกรรมหรือกริยาก็ได้ เช่นเขียนว่า “มีเรือยนต์แล่นมา เรือล่ม” พี่อ่านแล้วยังไม่ทราบว่าเรือล่มเพราะอะไร

ประโยคว่า “เด็กพายเรือ” เราขยาดความประธานและกรรมได้เป็น “เด็กผู้หญิง ๒ คน พายเรือลำเล็กนิดเดียว”

ประโยคว่า “เขาขอบคุณกานต์” เราขยาดความกริยาได้เป็น “เขาขอบคุณกานต์ที่ช่วยเขา”

บางประโยคเป็นประโยคสมบูรณ์และมีการขยาดความประธานหรือกริยาหรือกรรมแล้ว แต่ประโยคก็ยังไม่ชัดเจน เราอาจทำให้ชัดเจนยิ่งขึ้นได้โดยเติมกริยาเข้าไปอีก เช่น “มีเรือยนต์แล่นมา



### เรื่องเด็ก ๒ คนลุ่ม”

ที่อ่านแล้วยังไม่ทราบว่า เรื่องเด็ก ๒ คนลุ่มเพราะอะไร กานต์ อาจจะเขียนให้ชัดเจนยิ่งขึ้นได้โดยเติมคำกริยา เช่น “มีเรือยนต์แล่นมาชนเรือเด็ก ๒ คนลุ่ม”

หรือประโยคที่กานต์เขียนว่า “กระโดดลงไปช่วยเด็ก ๒ คนมาที่บ้านคุณชาย” ที่แนะนำกานต์แล้วทำให้เติมประธานของประโยค กานต์อาจจะเติมเป็นว่า “น้ำใจกระโดดลงไปช่วยเด็ก ๒ คนมาที่บ้านคุณชาย” ประโยคจะชัดเจนขึ้นทำให้ที่รู้ว่าเป็นกระโดดลงไปช่วย แต่ที่ก็ยังไม่รู้ว่าเด็ก ๒ คนมาที่บ้านคุณชายเองหรือเปล่า กานต์ควรจะเติมกริยาในประโยคเป็น “น้ำใจกระโดดลงไปช่วยเด็ก ๒ คน แล้วพามาที่บ้านชาย”

เห็นไหมจ๊ะ ว่าเรามีวิธีเขียนให้ชัดเจนยิ่งขึ้นได้ วิธีเขียนให้ชัดเจนยิ่งขึ้นมีหลายวิธี พี่บอกกานต์เพียง ๓ วิธี คือ วิธีที่หนึ่ง เขียนประโยคให้สมบูรณ์ มีประธาน มีกริยา มีกรรม วิธีที่สอง ขยายความประธาน กริยาหรือกรรม และวิธีที่สาม เติมคำกริยา นอกจากนี้ ยังมีวิธีเขียนให้ชัดเจนยิ่งขึ้นอีกหลายวิธี เช่น เรียงลำดับคำให้ถูกต้อง เติมสันธานระหว่างประโยค ใช้คำที่มีความหมายชัดเจน ไม่กำกวม กานต์คงจะได้เรียนรู้เรื่องนี้ต่อไป ถ้ากานต์เขียนบ่อย ๆ และพยายามแก้ไขชัดเจนภาษาอย่างที่คุณแนะนำ กานต์ก็จะเขียนหนังสือเก่ง โตขึ้นอาจได้เป็นนักเขียนอย่างที่กานต์ต้องการ

รักกานต์เสมอ  
พี่แก้ว





บ้านพักครู

โรงเรียนสามัคคีราษฎร์บำรุง

อ. เมืองอุตรธานี

จ. อุตรธานี ๔๑๐๐๐

๑๑ กรกฎาคม ๒๕๒๘

กานต์ นื่องรัก

เพื่อนพี่แก้วให้อิมหนังสือมาเล่มหนึ่ง อ่านแล้วก็คิดถึงกานต์  
ในหนังสือเล่มนี้ผู้เขียนยกตัวอย่างประโยค ๔ ประโยค พี่จะลอก  
มาให้กานต์ดู

ใครบอกให้มา

ใครให้มาบอก

ให้ใครมาบอก

ให้มาบอกใคร

ประโยคทั้ง ๔ ประโยคมีคำ ๔ คำเหมือนกัน แต่เรียงลำดับ  
คำต่างกัน ความหมายจะต่างกัน ใครบอกให้มา ความหมายต่างกับ  
ใครให้มาบอก และต่างกับประโยคอื่น ๆ ด้วย

นี่แสดงว่า คำในภาษาไทยเรียงได้ต่าง ๆ แต่ถ้าเรียงต่างกัน  
ความหมายจะต่างกัน และบางทีถ้าเรียงคำผิด ประโยคจะฟังแปลก  
หรือมีความหมายกำกวม เช่น ลูกศิษย์ของพี่คนหนึ่ง เขียนว่า

กลับจากเชียงใหม่แล้วเมื่อวานนี้คุณพ่อของฉัน

คุณพ่อของฉัน เป็นประธานของประโยค ควรจะอยู่ต้นประโยค  
เราควรเรียงลำดับคำใหม่เป็น



คุณพ่อของฉันกลับจากเชียงใหม่แล้วเมื่อวานนี้  
 อีกตัวอย่างหนึ่ง ลูกศิษย์คนเดียวกันนี้เขียนว่า  
 แม่ฝากน้องไว้กับน้ำที่กำลังร้องไห้

พี่อ่านประโยคนี้อแล้ว พี่แปลกใจว่า ร้องไห้ทำไม แต่อ่าน  
 ประโยคต่อไปจึงเข้าใจว่าคนที่ร้องไห้คือน้องไม่ใช่แม่ ถ้าจะไม่ให้  
 ผู้อ่านเข้าใจผิด ควรแก้ประโยคนี้นี้เป็น

แม่ฝากน้องที่กำลังร้องไห้ไว้กับน้ำ

กานต์อ่านมาถึงตรงนี้ก็แล้วก็งงพอเข้าใจได้ล่ะว่า มีข้อสังเกต  
 การเรียงลำดับคำในภาษาไทย คำที่เป็นประธานมักจะอยู่ต้นประโยค  
 ถัดไปเป็นกริยา ถัดไปเป็นกรรม คำไหนขยายคำไหนก็ควรอยู่หลังคำ  
 นั้น ถ้าเอาคำขยายไปไว้ห่างเกินไป อาจทำให้ผู้อ่านเข้าใจผิดได้

กานต์จำตัวอย่างนี้ไว้ก็แล้วกันว่า การเรียงลำดับคำในประโยค  
 เป็นเรื่องสำคัญ กานต์ต้องระวังเรื่องการเรียงลำดับคำในประโยค  
 ให้ดีนะจ๊ะ

กิดถึง

พี่แก้ว



๑๘๓๕/๓๒๐ ขอยกภาณูรังษี  
ถนนเจริญสนิทวงศ์

บางกอกน้อย กทม. ๑๐๗๐๐

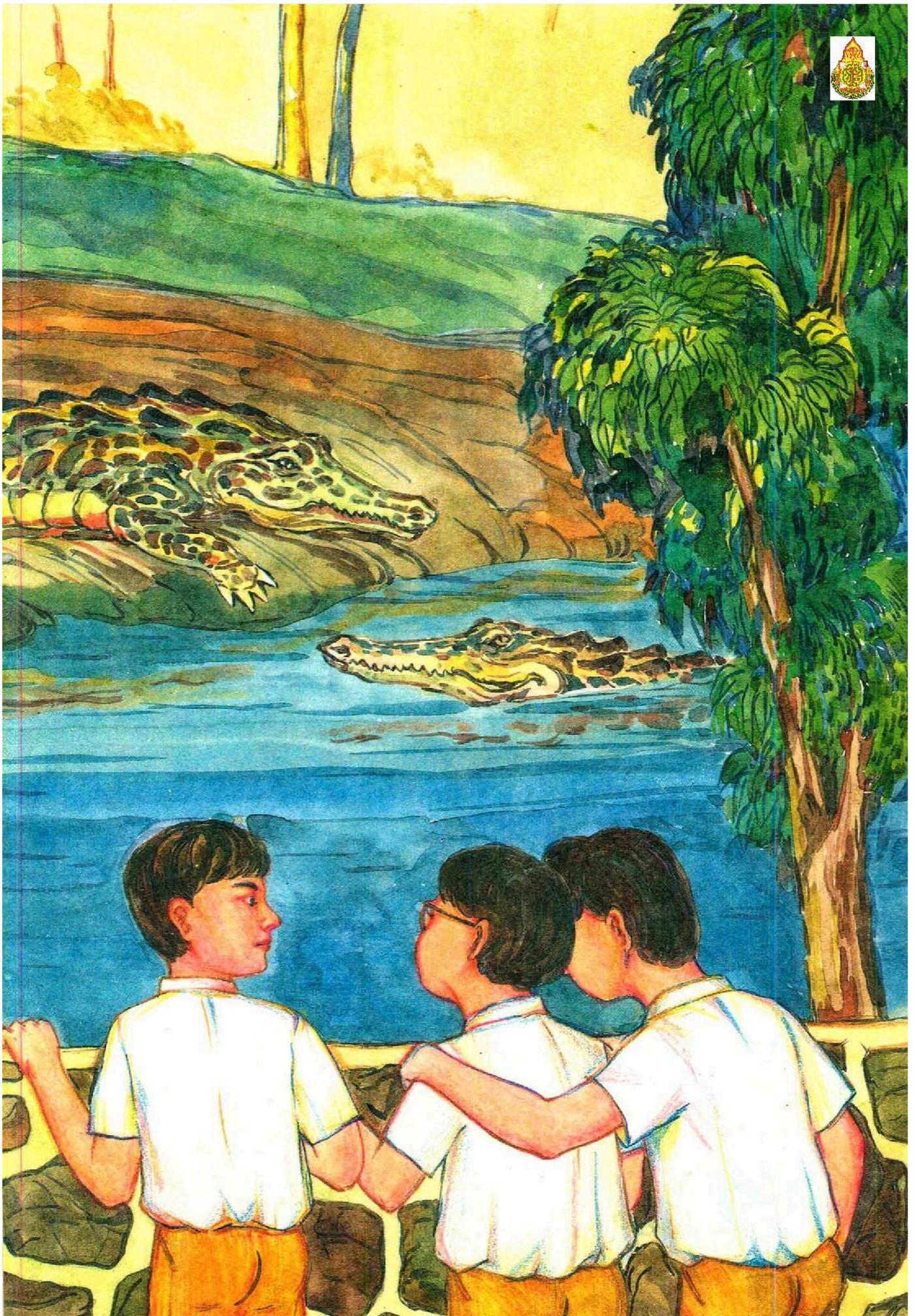
๑๐ มกราคม ๒๕๒๕

พี่แก้วที่เคารพ

ขณะนี้ผมไม่ได้เขียนจดหมายถึงพี่แก้วเสียนาน ทั้งนี้เพราะต้องเตรียมตัวสอบไล่ ผมรู้สึกว่าเป็นวิชาต่าง ๆ ก่อนข้างจะมีเนื้อหามากขึ้นกว่าปีที่ผ่านมา กลัวจะทำข้อสอบไม่ได้เลยต้องทบทวนเป็นการใหญ่ ซึ่งความกลัวของผมก็ทำให้ได้รับผลตอบแทนดีพอควร อย่างน้อยก็ทำข้อสอบได้อย่างสบายใจ ส่วนกะแนนจะคืนแก่ไหนก็ต้องรอฟังผลอีกที

พี่แก้วครับ พอสอบเสร็จทางโรงเรียนพานักเรียนไปเที่ยวกันที่ฟาร์มจระเข้และสวนสัตว์ จังหวัดสมุทรปราการ จำได้ว่าพี่แก้วเคยบอกกับแม่ว่าอยากไป แต่ก็ยังไม่มีโอกาส ถ้าพี่แก้วกลับไปบ้านคราวนี้ผมจะพาพี่ไปเที่ยวเอง รับรองว่าไม่หลงแน่ ๆ ที่นี้น่าสนใจมาก อยู่ไม่ไกลจากกรุงเทพมหานคร ระยะทางที่รถแล่นไปจังหวัดสมุทรปราการนั้นสองข้างทางตอนนี้ไม่มีป่า จากไม่มีคลองข้างถนนเหมือนเมื่อก่อนแล้วละครับ มีแต่ตึกแถวและบ้านเรือนคูคึกคักไม่เว้นแห่งเลย พอเลขจากตัวจังหวัดไปเล็กน้อยก็ถึงฟาร์มจระเข้

ฟาร์มจระเข้ดูภายนอกก็ไม่ใหญ่โตนัก แต่บริเวณข้างในกว้างขวาง และจัดสถานที่ได้น่าเที่ยวมาก เขาจัดจระเข้แต่ละพันธุ์ไว้แยกจากกันตามอายุของมัน ตัวเล็ก ๆ นั้นมองดูเหมือนตุ๊กแก





เลขกริบ เพียงแค่ตัวขวากว่าเท่านั้น สำหรับกระเซ้ตัวใหญ่ ๆ นั้น เขาจะเล็งไว้ใบบ่อใหญ่รวมกัน บริเวณนี้จะปลูกต้นไม้ไว้ให้ได้เงาร่มรื่น กระเซ้ส่วนใหญ่จะขึ้นมานอนบนบกริมน้ำในบริเวณบ่อ อีกด้านหนึ่ง เขาจะจัดที่ไว้สำหรับกระเซ้กลานเข้าไปไข่ โดยจะมีฟางรองพื้นดินไว้ให้อีกชั้นหนึ่ง เสียขายจึงเลขที่ไม่มีโอกาสเห็นตอนมันไข่จริง ๆ

ตลอดระยะเวลาที่เดินเที่ยวบริเวณบ่อกระเซ้จะมีป้ายเตือนคนที่ไปเที่ยวไม่ให้แหงกระเซ้หรือก้มลงไปใบบ่อ เนื่องจากอันตรายมาก ในบริเวณบ่อกระเซ้มีเขาจัดที่สำหรับแสดงการจับกระเซ้ให้คุณ โดยเขาจะนำกระเซ้มาใส่ไว้ไม่มากนักประมาณ ๘-๑๐ ตัว การจับกระเซ้ของหมอกระเซ้คุณเป็นการแสดงมากกว่าการจับจริง ๆ เพราะสังเกตว่ากัน ๆ กันทั้งกระเซ้กับหมอกระเซ้ แต่ผมคิดว่า ถ้ากระเซ้มากกว่านี้อีก หมอกระเซ้อาจจะแหงก็ได้ เพราะระวังตัวไม่ทัน ที่ฟาร์มกระเซ้ไม่ใช่มีแต่กระเซ้กริบ แต่ยังมีสัตว์อื่น ๆ มากมาย คู ๆ แล้วเหมือนสวนสัตว์ขนาดย่อม มีสัตว์ป่า เช่น เสือ สิงโต ช้าง เก้ง กวาง ลิง หมู นก และอีกตั้งหลายอย่าง สิ่งที่ทุกคนชอบดูมากคือ การแสดงแสนรู้ของช้างและลิงที่เขาฝึกไว้ มันสามารถทำตามคำสั่งของคนฝึกทุกอย่าง ผมชอบใจมากเลยให้กล้วยเป็นรางวัล พี่แก้วกริบ ผมเห็นคนดูเขาให้เงินลิงด้วยกริบ ผมก็ไม่ทราบว่าลิงขอหรือคนดูให้เอง แล้วคนเล็งก็เป็นคนเก็บเงินไว้เอง ผมเดินคุยกับเพื่อนจนทั่ว และได้รับความรู้มากทีเดียว พอกลับถึงบ้านก็ลงนอนเลย เพราะอะไรทราบไหมกริบ ก็ผมเมื่อยขาเสียจนต้องร้องโอยเวลา



ลูกเวลานั่งเหมือนชายเลข แต่เขียนจดหมายถึงพี่แก้วก็ได้พักไป  
ในตัวนะกรับ ถ้าพี่แก้วว่างเขียนไปหาผมบ้างนะกรับ  
หวังว่าพี่แก้วคงสบายดี กานต์สบายดีครับ

รักและคิดถึงพี่แก้วเสมอ  
กานต์



บ้านพักครู

โรงเรียนสามัคคีราษฎร์บำรุง

อ. เมืองอุดรธานี

จ. อุดรธานี ๔๑๐๐๐

๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๘

กานต์น้องรัก

พี่แก้วได้รับจดหมายของกานต์แล้ว คีใจมาก ในตอนแรก  
ที่กานต์เขียนหาขไปรู้สึกเป็นห่วงว่ามีอะไรเกิดขึ้นหรือเปล่า ที่แท้  
กานต์ก็ทำในสิ่งที่ควรทำ คือทบทวนบทเรียนก่อนสอบ ซึ่งถือว่า  
กานต์เป็นผู้ไม่ประมาท เพราะการเป็นนักเรียนจะมัวไปคิดว่าเก่ง  
แล้ว เข้าใจแล้ว ไม่ต้องทบทวนอีกก็สอบได้นั้น ผลที่ได้รับก็ไม่ทำให้  
เรากากภูมิใจ เพราะไม่ได้แสดงความสามารถของตนอย่างเต็มที่  
กานต์ทำดีแล้วพี่ขอชมเชยจ้ะ พี่อ่านเรื่องที่กานต์เล่าแล้วรู้สึกสนุก  
เหมือนกับได้เที่ยวด้วยตัวเองเลย กานต์เขียนบรรยายได้ดีมาก อ่าน  
แล้วเข้าใจดี แต่มีข้อความอยู่สองตอนที่พี่แก้วออกจะสับสนว่า  
กานต์คงจะเขียนวันวรรคไม่ถูกต้องมากกว่าคือ สองข้างทางตอนนี้  
ไม่มีป่า จากไม่มีคลองข้างถนน ที่เข้าใจว่าน้องจะบอกพี่ว่า เคี้ยวนี้  
สองข้างทางไม่มีป่าจาก กับไม่มีคลองข้างถนนเหมือนเมื่อก่อน  
ใช้ไหม เพราะที่เราเคยไปกันเมื่อก่อนนี่จะมีทั้งป่าจากและคลอง  
ถ้ำเป็นอย่างที่ว่าเข้าใจก็แปลว่ากานต์เขียนวันวรรคไม่ถูกต้องเอง



อีกข้อความหนึ่งที่กานต์เล่าถึงบ่อจรเข้ว่า จรเข้ส่วนใหญ่จะขึ้นมาอนบนบกขึ้นมาในบริเวณบ่ออีกด้านหนึ่ง เขาจะจัดที่ไว้สำหรับจรเข้กลานเข้าไปไข่ ทำให้ที่อ่านแล้วไม่เข้าใจว่า อีกด้านหนึ่งเขาจัดที่ไว้สำหรับให้จรเข้วางไข่นั้นอยู่ที่ไหน นอกบ่อในบ่อ หรือด้านไหนของฟาร์ม แต่ถ้ากานต์เขียนว่า จรเข้ส่วนใหญ่จะขึ้นมาอนบนบกขึ้นมาในบริเวณบ่ออีกด้านหนึ่ง เขาจะจัดที่ไว้สำหรับจรเข้กลานเข้าไปไข่ คือ เขียนในบริเวณบ่อมาติดกับอีกด้านหนึ่งก็จะทำให้ห้มองออกว่าหมายถึงบ่อเดียวกัน แต่จะแบ่งออกเป็น ๒ ด้าน ด้านหนึ่งเป็นบริเวณริมน้ำให้จรเข้ขึ้นมาพัก อีกด้านหนึ่งจัดที่ไว้สำหรับวางไข่ พี่คงจะเข้าใจได้ถูกต้องนะจ๊ะ คราวหลังถ้ากานต์เขียนต้องระวังเรื่อง การเว้นวรรคให้มาก ๆ เพราะไม่ว่าเขียนหรืออ่าน ถ้าเว้นวรรคผิดก็จะเกิดผลเสียมากคือ คลุมเครือไม่ชัดเจน และประการสำคัญอาจผิดความหมายเลยก็ได้

ในการเขียนข้อความใด ๆ ก็ตาม นอกจากการเว้นวรรคที่ถูกต้องแล้วยังมีเครื่องหมายอื่น ๆ อีกหลายอย่างที่น่ามาใช้ได้ ซึ่งจะช่วยให้ข้อความที่เขียนกะทัดรัดขึ้น อย่างเช่น กานต์เขียนเล่าว่าสัตว์ป่าในฟาร์มจรเข้มีอะไรบ้างนั้น กานต์เขียนบอกมาเสียมากมาย ถ้ากานต์จะเขียนให้ย่อลงและได้ใจความ กานต์ก็ใช้เครื่องหมายไปยาลใหญ่ (ฯ) แทนได้ เพราะถ้าว่าสัตว์ป่านั้นเป็นที่รู้กันว่า มีอะไรบ้าง กานต์ก็เขียนยกมาเพียง ๒-๓ ชนิด แล้วใส่เครื่องหมายไปยาลใหญ่ละไว้ในฐานที่เข้าใจกัน ตัวอย่างเช่น มีสัตว์ป่า เช่น เสือ สิงโต ช้าง ฯลฯ ซึ่งใจความก็ไม่ขาดหายไป อีกทั้งไม่เสียเวลาเขียนมากไปด้วย



อนึ่ง ขอให้กานต์สังเกตว่า ข้อความที่คืบหน้าอ่านนั้นจะต้องมีเอกภาพ คือ ข้อความในแต่ละย่อหน้าจะต้องมีประเด็นความหลักเพียงอย่างเดียว ส่วนอื่นๆ เป็นส่วนขยายหรือเสริมให้ประเด็นนั้นชัดเจน ฉะนั้นจึงเป็นหลักง่าย ๆ ว่า เมื่อเขียนจบประเด็นความหนึ่งแล้วจะขึ้นอีกประเด็นหนึ่งควรจะขึ้นย่อหน้าใหม่ด้วย

การเที่ยวครั้งนี้กานต์ได้แสดงความเมตตาต่อสัตว์ ที่มันช่วยทำให้เรามีความสุข โดยการให้อาหารมันกินบ้างก็ดีแล้ว เพราะมันได้รับจากเราโดยตรง ส่วนคนอื่นที่ให้เงินถึงนั้นไม่เห็นด้วย แต่ก็คิดว่าคนฝึกงจะไม่ขอเพราะเขาก็คงไม่คิดเอาเปรียบคนดูด้วยการทำอย่างนั้น โดยเฉพาะมีชาวต่างชาติเข้าไปดูด้วยก็ยิ่งจะทำให้ไม่น่าดูนัก

พี่แก้วเขียนเสียฮึดชาวเขี้ยว เพราะอยากจะให้กานต์เข้าใจ เรื่องการมีชั่ววรรคตอนได้ดีขึ้น และนำไปใช้ในชีวิตจริงของเราได้ถูกต้อง ปัดภาคเรียนนี้พี่จะมาหากานต์แน่นอน กานต์คงจะเป็นเด็กขยัน ช่วยเหลืองานบ้านอย่างเคยนะจ๊ะ ฝากความเคารพพระลูกถึงและกราบเท้าคุณพ่อคุณแม่ด้วย

รักและคิดถึง

พี่แก้ว





๑๘๓๕/๓๒๐ ขอยกภาณูรังษี  
 ถนนจรัญสนิทวงศ์  
 บางกอกน้อย กทม. ๑๐๗๐๐  
 ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๕

### พี่แก้วที่รัก

ผมได้รับจดหมายของพี่แก้วแล้วครับ คือใจมาก อ่านจดหมายแล้วรู้สึกว่ เราไม่ได้อยู่ไกลกันเลย ผมเลยคิดว่าจะต้องเขียนจดหมายถึงพี่แก้วให้บ่อยขึ้น จะได้รับจดหมายจากพี่แก้วมากขึ้นกว่าเดิม ที่พี่แก้วเป็นห่วงเรื่องสุขภาพของพ่อและแม่น่ะไม่มีอะไรน่าวิตกหรอกครับ ท่านทั้งสองสบายดีและก็ยังแข็งแรงเหมือนเดิม แม่บอกว่าการทำงานบ้าน รดน้ำต้นไม้ และเดินไปที่สวน ทำให้ได้ออกกำลังกายทุกวัน ผลไม้ในสวนกำลังออกลูกเต็มไปหมดทั้งส้มโอ ชมพู และมะม่วง ถ้าตอนหยุดภาคเรียนพี่แก้วกลับมาบ้านเราจะได้ไปเก็บชมพู และมะม่วงกันให้สนุก

อ้อ พี่แก้วครับ พี่แก้วเก่งภาษาไทยสมเป็นครูจริง ๆ ผมจะไม่เก่งภาษาไทยเลยกลัวไปหมด จดหมายของพี่แก้วทำให้ผมเข้าใจเรื่องประโยคและวรรคตอนดีขึ้น เวลาเขียนอะไรทำให้ระวังขึ้น ไม่เขียนลอย ๆ เวลาเขียนต้องคำนึงถึงส่วนสำคัญของประโยคให้ครบถ้วน เรื่องภาษาไทยอีกเรื่องหนึ่งก็คือ การเขียน อาจารย์บอกว่าเดือนหน้าพวกเราจะต้องฝึกเขียนแสดงความรู้สึกนึกคิด ผมเองไม่มั่นใจนัก การคิดก็ยากอยู่แล้ว ถ้าจะต้องเขียนแสดงความรู้สึกนึกคิดคงแย่แน่ ๆ พี่แก้วกรุณาอธิบายเรื่องการเขียนแสดงความรู้สึกนึกคิดมา



ให้ผมทราบล่วงหน้าด้วย จะได้เตรียมตัวไว้ ถ้าอาจารย์ให้เขียน  
เมื่อใดท่านจะได้ไม่ผิดหวังมากนัก อย่าลืมนะครับพี่แก้ว นึกว่าสงเคราะห์  
น้องชายที่ไม่เก่งภาษาไทยหน่อยเถอะครับ

คิดถึงพี่แก้วจังเลย ผมนั่งนับวันว่าเมื่อไหร่จะปิดภาคเรียน  
พี่แก้วจะได้กลับบ้าน

เคารพรัก  
กานต์

บ้านพักครู  
โรงเรียนสามัคคีราษฎร์บำรุง  
อ. เมือง อุดรธานี  
จ. อุดรธานี ๔๑๐๐๐  
๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๕

กานต์น้องรัก

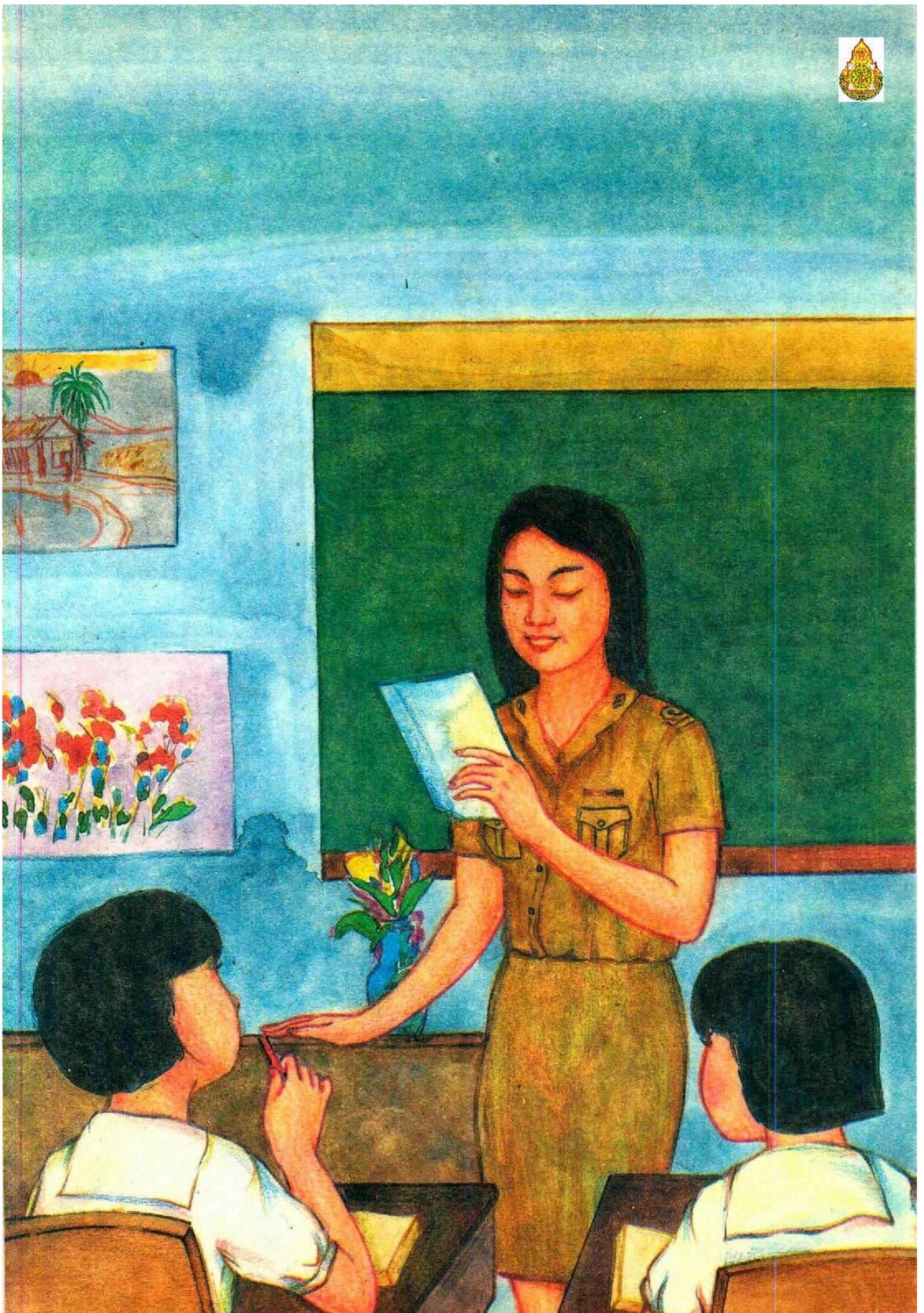
พี่แก้วได้รับจดหมายของกานต์แล้ว ดีใจที่ทราบว่าพ่อแม่  
สบายดี และยังคงแข็งแรงเหมือนเดิม และขอบใจที่ชมว่าจดหมาย



ของพี่ช่วยทำให้กานต์เข้าใจเรื่องประโยคและวรรคตอนในภาษาไทย คีขึ้น ความจริงภาษาไทยเป็นเรื่องที่น่าสนใจน่าศึกษาเป็นอย่างยิ่ง และไม่มีอะไรยากจนเกินไป ถ้าเราสนใจและใส่ใจที่จะศึกษา โดยเฉพาะ เรื่องการเขียนแสดงความรู้สึกนึกคิด จดหมายบางฉบับที่กานต์ เขียนถึงพี่เป็นเครื่องยืนยันได้ดีทีเดียว ในฐานะที่พี่เป็นครู พี่รู้สึก อย่างนั้นจริง ๆ ไม่ได้เขินขอายอะไร เพราะเราเป็นพี่น้องกัน ขอกัน จนเกินความจริงไม่มีประโยชน์ แล้วยังทำให้เกิดความเข้าใจผิด อีกด้วย

พี่อยากจะบอกกับน้องว่า ถึงแม้ว่ากานต์จะเป็นนักเรียนใน ระดับประถมศึกษาเท่านั้น แต่ก็เขียนแสดงความคิดได้ดี เพราะ จดหมายที่กานต์เขียนถึงพี่ กานต์แสดงความคิดของตนเองมา ด้วยเสมอ โดยอาจจะไม่รู้ตัวเองก็ได้ ที่จะยกข้อความในจดหมาย ของกานต์ที่เขียนถึงพี่นำมาแล้วให้ลองอ่านดู แล้วพี่จะอธิบายว่า กานต์เขียนแสดงความคิดได้ดีอย่างไร

“พี่แก้วครับ วันนี้เป็นวันที่กานต์ตื่นเต้นมาก เพราะครูจะ พาไปเที่ยวบ้านของท่านซึ่งเป็นบ้านสวนอยู่ริมคลองบางกอกน้อย เราลงเรือหางยาวที่ทำซังวังหลวง เรือแล่นข้ามแม่น้ำเจ้าพระยา แล้วแล่นไปในคลองบางกอกน้อย น้ำในแม่น้ำเจ้าพระยาไม่ใสสะอาด อย่างที่กานต์คิดไว้แต่แรก มันขุ่นข้น มีผักตบชวาโกโต ๆ ลอย อยู่เต็ม นอกจากนั้นยังมีขยะ เช่น ผักเน่า ผลไม้เน่า เศษไม้ ถุง พลาสติก ลอยระเกะระกะไปหมด คุณเหมือนว่าถ้าผู้คนไม่ต้องการ อะไร ไม่ใช่อะไรแล้วก็โยนทิ้งลงในแม่น้ำลำคลองเลย กานต์รู้สึก





หลุดหัวใจจริง ๆ ทำไมคนจึงมักง่ายและไม่มึระเบียบวินัยเช่นนี้ ครู มักจะสอนและขำเสมอให้เราทิ้งขยะลงในถังหรือภาชนะที่เตรียมไว้ บ้านเมืองจะได้สะอาด เด็ก ๆ ก็พยายามทำตาม แต่นี่ผมเห็นผู้ใหญ่ ตัวโต ๆ ขนาดพ่อแม่ทิ้งขยะ รวมทั้งเทหม้อใส่อุจจาระ ปัสสาวะลงในแม่น้ำลำคลองด้วย ขณะที่เรือเราแล่นผ่านไปเขาก็เทหน้าตาเฉย ไม่รู้สึกอับอายอะไร พี่แก้วครับ ผมอยากให้มีกฎหมายและปรับ คนพวกนี้ให้หนัก ๆ เขาจะได้ไม่มักง่ายเช่นนี้ ในฐานะที่เป็นคนไทย เราควรช่วยกันรักษาความสะอาดของบ้านเมือง แต่นี่อะไรไม่มีความคิด เสียเลย”

นี่เป็นจดหมายของกานต์เองนะจ๊ะ กานต์อาจจะลืมไปแล้วว่าเขียนอะไร เล่าอะไรให้พี่ฟังบ้าง ตอนนีพี่จะบอกเล่าว่ากานต์ เขียนแสดงความรู้สึกได้คืออะไร ประการแรกกานต์เป็นคนช่างสังเกต ขนาดจะลงเรือเที่ยวแท้ ๆ ยังสังเกตสิ่งรอบตัวว่ามีอะไร สะดุดตาสะดุดใจบ้าง ประการที่สอง กานต์เป็นคนช่างคิด ไม่ใช่ คิดธรรมดา นะจ๊ะชอบใช้เหตุผลด้วย กานต์วิพากษ์วิจารณ์การกระทำ ของผู้คนที่เห็นว่าไม่เหมาะสมไม่ควร ประการที่สาม กานต์เสนอด้วย ว่าควรมีกฎหมายปรับคนที่มักง่าย ทิ้งขยะลงในแม่น้ำลำคลอง พร้อมทั้งให้แง่คิดที่สร้างสรรค์ด้วยว่า เป็นคนไทยต้องช่วยกันรักษา บ้านเมืองให้สะอาด ประการสุดท้ายที่สำคัญก็คือ กานต์มีวิธีการเขียนที่ดี ทำให้ผู้อ่านมองเห็นภาพ เพราะการใช้ถ้อยคำและการผูกประโยค ดี ที่นี้กานต์คงจะเชื่อพี่ละจ๊ะว่า กานต์มีความสามารถในการเขียน คีที่เดียว พี่ยังนำจดหมายบางตอนของกานต์ไปอ่านให้ลูกศิษย์ฟัง เลข เพื่อที่ลูกศิษย์ของพี่แก้วจะได้รู้จักคิดอย่างกานต์บ้าง



การเขียนแสดงความรู้สึกนึกคิดมีหลายประเภท เช่น การเขียนแสดงความรู้สึกนึกคิดจากประสบการณ์ การเขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข่าวสารที่ได้ยินหรือฟังมา การเขียนแสดงความคิดเกี่ยวกับเหตุการณ์บ้านเมือง ปัญหาयरุ่น ปัญหาสิ่งเสพชัฒติค เป็นต้น การเขียนแสดงความรู้สึกนึกคิดอีกอย่างหนึ่งก็คือการเขียนแสดงความรู้สึกแสดงอารมณ์ที่ผู้เขียนมีต่อบุคคลหรือสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เช่น เขียนแสดงความประทับใจเกี่ยวกับบุคคล หรือสถานที่ การเขียนแสดงความรู้สึกรัก เกลียด โกรธ กังวล ห่วงใย เป็นต้น จดหมายของกานต์ที่ฟ้ลอกมาให้คุณันั้น เป็นการเขียนแสดงความรู้สึกนึกคิดจากประสบการณ์ เป็นการแสดงความรู้สึกที่ได้เห็นภาพกระทบใจ แล้วเขียนปฏิกิริยาของกานต์ที่มีต่อภาพหรือเหตุการณ์นั้น ซึ่งกานต์เขียนได้ดีมาก ฟ้ภูมิใจจริง ๆ

จดหมายฉบับนี้ที่เขียนคุยกับกานต์เสียเพลิน ฟ้ของบนะจ๊ะ แล้วฟ้แก้วจะเขียนมาอีก เมื่อได้รับจดหมายของฟ้แก้วแล้ว กานต์เขียนมาคุยกับฟ้แก้วอีกนะจ๊ะ ฝากกราบพ่อแม่แทนฟ้ด้วย

รักยิ่ง  
ฟ้แก้ว



**ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ**  
**เรื่อง อนุญาตให้ใช้หนังสือในโรงเรียน**

ด้วยกรมวิชาการได้จัดทำหนังสืออ่านเพิ่มเติมภาษาไทย เรื่อง  
จดหมายจากพี่แก้ว สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓-๔ ตามหลักสูตร  
ประถมศึกษา พุทธศักราช ๒๕๖๑ ขึ้น กระทรวงศึกษาธิการพิจารณา  
แล้วอนุญาตให้ใช้หนังสือนี้ในโรงเรียนได้

ประกาศ ณ วันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๓๐

(นายเอกวิทย์ ฅ กลาง)

รองปลัดกระทรวง ปฏิบัติราชการแทน

ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ



